

STORTINGET

Representantforslag 41 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Olaug Vervik Bollestad, Dag-Inge Ulstein og Kjell Ingolf Ropstad

Dokument 8:41 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug Vervik Bollestad, Dag-Inge Ulstein og Kjell Ingolf Ropstad om å innføre fritak for merverdiavgift for varer som gis til veldedige formål, for å redusere kasting og destruering av brukbare varer

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at et effektivt skattesystem forutsetter brede skatte- og avgiftsgrunnlag og lave satser. Merverdiavgiften bør derfor ha færrest mulig fritak og reduserte satser. Ofte vil det være mer hensiktsmessig med særavgifter eller støtteordninger på utgiftsiden for å oppnå politiske målsettinger. Likevel kan unntak fra denne hovedregelen være hensiktsmessig i noen tilfeller.

Regjeringen Solberg innførte fritak for merverdiavgift og særavgifter for mat- og drikkevarer som gis til veldedige formål. Problemet var at mange produsenter og importører hadde sett seg nødt til å kaste mat- og drikkevarer i stedet for å gi dem bort, fordi de måtte betale merverdiavgift og særavgifter for varene selv om de bare skulle gis bort. Varer som blir kastet eller destruert, derimot, gir ingen avgiftsplikt. Ved å fjerne avgiftskostnaden når varer gis bort til veldedighet, kunne man redusere matsvinn, og andre kunne få glede av varer som ellers ville ha blitt kastet eller destruert.

Slik kan man tenke også når det gjelder andre varer. Mange bedrifter har varer som de av ulike grunner ikke kan selge eller bruke. På verdensbasis kastes eller bren-

nes det, ifølge Verdensbanken, et lastebillass med klær hvert sekund, og 87 pst. av fibrene som blir brukt til klær, ender opp med å bli brent eller kastet. En NOR-SUS-rapport fra 2020 viser bl.a. at norske butikkjeder sitter igjen med minst 700 tonn overflødige klær årlig som ikke blir solgt. Istedenfor at disse blir gitt videre til noen som har behov for dem, destrueres sannsynligvis klærne. Det samme gjelder for andre typer varer som bedrifter ikke får solgt, men som kan dekke et behov hos andre. Dagens skatteregler gjør at det ikke lønner seg å gi varene til gjenbruksbutikker eller til organisasjoner som kan gi dem videre. Dette fører til at brukbare varer kastes eller destrueres. Dette er ikke bærekraftig i et miljøperspektiv og fører til at varer som kunne utgjort en forskjell for enkeltpersoner og organisasjoner, heller blir kastet enn nyttiggjort.

Derfor bør det kunne være bred enighet om å gå videre på regjeringen Solbergs linje om å innføre fritak for merverdiavgift for andre varer som klær, sko, bøker, møbler mv. som gis til veldedige formål, for ytterligere å redusere kasting av brukbare varer. Dette vil være i tråd med Hurdalsplattformen, der det slås fast et mål om ytterligere reduserte avgifter, samtidig som det pekes på behovet mer gjenbruk og en styrking av ideell sektor.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre fritak for merverdiavgift for flere varer enn mat- og

drikkevarer som gis til veldedige formål, for å redusere kasting av brukbare varer.

2. desember 2021

Olaug Vervik Bollestad

Dag-Inge Ulstein

Kjell Ingolf Ropstad